

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
D E C I Z I E

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2019, în cauza penală, în privința lui

*Doțenco Artiom XXXXX, născut la XXXXX,
originar XXXXX și domiciliat în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 11.09.2018 până la 17.12.2018;

Instanța de apel de la 13.02.2019 până la 12.03.2019;

Instanța de recurs de la 18.05.2019 până la 11.09.2019.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 17 decembrie 2018, Artiom Doțenco, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute art. 217 alin. (2) Cod penal și i s-a stabilit în baza acestei norme, pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de 133 ore.

Solicitarea procurorului cu privire la compensarea de către inculpat a cheltuielilor judiciare suportate de către stat pentru întocmirea raportului de constatare tehnico-științifică în sumă de 1 680 lei, a fost respinsă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Artiom Doțenco la 15.07.2018, ora 18.10, aflându-se pe XXXXX, intenționat, în mod ilegal, în scopuri personale și fără scop de înstrăinare, a păstrat la sine substanța stupefiantă PVP (a-pirrolidinovalerophenone) cu aspect de pulbere de culoare albă, ambalată într-un pachet de tip zip-lock, cu masa totală de 0,0475 g, pe care a procurat-o până la data indicată de la persoane neidentificate de organul de urmărire penală, și care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/1- R-3384 din 08.08.2018 se atribuie la categoria substanțelor stupefiante incluse în Tabelul I din Hotărârea Guvernului

1088/05.10.2004, iar cantitatea lor constituie cantități mari, conform Listei nr.2 din Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006.

2.1. Artiom Doțenco la începutul cercetării judecătorești a depus în conformitate cu art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, prin înscris autentic o cerere, prin care a declarat că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea sentinței în partea respingerii cererii de încasare a cheltuielilor judiciare legate de efectuarea constatării tehnico-științifice, rejudecarea cauzei penale conform ordinii stabilite pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a încasa cheltuielile din contul lui Artiom Doțenco în beneficiul statului, legate de efectuarea constatării tehnico-științifice în sumă de 1 680 lei.

În motivarea cererii de apel, acuzarea a indicat că, urmare a acțiunilor inculpatului, a fost necesară implicarea unui mecanism întreg compus din organul de urmărire penală, procuror, care au fost nevoiți să efectueze acțiuni de urmărire penală pentru a investiga faptele acestuia, toate aceste acțiuni generând cheltuieli din partea statului, care în mod normal ar urma de a fi recuperate, de constituind suma de 1 680 lei pentru de efectuarea raportului de expertiză nr.34/i2/l-R-3384 din 02.08.2018.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2019, a fost respins ca fiind nefondat apelul declarat de către procuror, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a conchis că, instanța de fond a pronunțat o decizie legală și întemeiată, corect fiind apreciate probele administrate în respectiva cauză penală și i-a aplicat o pedeapsă în conformitate cu legislația.

Astfel, instanța de apel a remarcat că sentința a fost atacată de către procuror doar în partea cheltuielilor judiciare, instanța indicând în aceasta parte că, solicitarea procurorului este neîntemeiată, or, potrivit art. 229 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistenta juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de

insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Prevederile alin. (3) a aceleiași norme prevăd că, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Aliniatul (3) a normei indicate este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces. Astfel, alocarea de stat se efectuează doar în conformitate cu art. 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, care prevede că, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova.

În contextul dat, instanța de apel a conchis că, în prezenta cauză penală, ordonatorul expertizei judiciare a fost organul de urmărire penală, fără a exista o asemenea cerere din partea părții apărării. Drept urmare, în cazurile când expres a fost dispusă de organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

De asemenea, instanța de apel a constatat că este obligația pozitivă a statului de a colecta probe necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și, implicit, asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceeași instanță, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului, procurorul susține că, instanța de apel eronat a apreciat legislația națională cu privire la cheltuielile de judecată, mai mult, hotărârea pronunțată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Mai mult, procurorul menționează că, statul nu este obligat să suporte cheltuielile de acest gen, doar le achită la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și a nu tergiversa procesul penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror, ținând cont de opinia apărătorului Ion Bodeanu în numele

inculpatului și respectiv în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal concluzionează că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Instanța de recurs remarcă că, examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului.

Potrivit textului recursului, procurorul invocă ca temeiul de casare a deciziei instanței de apel pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că, acestea nu coroborează cu materialele cauzei și sunt invocate neîntemeiat de titular, reieșind din raționamentele ce urmează.

Autorul recursului consideră că, instanța de apel eronat a respins solicitarea acuzării de a dispune încasarea de la inculpat în bugetul statului a cheltuielilor judiciare sumă de 1 680 lei, deoarece statul nu este obligat să suporte aceste cheltuieli.

Astfel, Colegiul penal atestă că, instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluționarea chestiunii legate de cheltuielile judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale, altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, respectivele cheltuieli urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de apel și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Art. 6 din Convenția europeană cu privire la drepturile omului, impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

De asemenea, Colegiul penal ține să remarce că, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 6 pct. 111), 27, 414 alin. (1) și (2), instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

În această ordine de idei, instanța de recurs ordinar susține poziția instanței de apel care corect a respins ca fiind neîntemeiată solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în suma de 1 680 lei, cheltuieli care au fost suportate pentru efectuarea raportului de expertiză nr.34/i2/l-R-3384 din 02.08.2018 din 02 august 2018.

Ca urmare, Colegiul penal conchide că, temeiurile indicate de către procuror nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2019, în cauza penală în privința lui *Doțenco XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **10 octombrie 2019**.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan